

واکاوی ظرفیتهای قانون بودجه ۱۴۰۰ برای بخش آب استان خراسان رضوی

مصطفی حسین‌آبادی^۱

^۱ دکتری برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای دانشگاه شهید بهشتی و کارشناس سازمان برنامه و بودجه کشور، تهران

hosseinabadi@gmail.com

چکیده

خشکسالی‌های متعدد در دو دهه اخیر و وقوع بحران آب و همچنین کمبود اعتبارات با توجه به شرایط اقتصادی کشور، باعث شده است که حساسیت بودجه‌ریزی برای بخش آب مضاعف گردد. قرارگیری استان خراسان رضوی در یک اقلیم خشک بیابانی و کاهش حدود ۵۰ درصدی بارش در سال آبی گذشته و کاهش ۶۵ درصدی نسبت به دوره دراز مدت در استان، اهمیت ویژه سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و بودجه‌ریزی این بخش در سطح استان را نمایان می‌سازد. با این وصف در این مقاله اعتبارات بخش آب استان (شامل فصل منابع آب و فصل آب و فاضلاب) در قانون بودجه سال ۱۴۰۰ به تفکیک اعتبارات استانی، ملی و ردیفهای متفرقه مورد تحلیل قرار گرفته و ظرفیتهای تبصره‌های ماده واحده قانون برای این بخش و دستگاه‌های اجرایی استانی (شرکت آب منطقه‌ای، شرکت آب و فاضلاب خراسان رضوی و شرکت آب و فاضلاب مشهد) بررسی و ارائه گردیده است.

واژه‌های کلیدی

قانون بودجه، خراسان رضوی، بحران آب، بودجه بخش آب

۱. مقدمه

با توجه به مشکلات مالی و اعتباری در بخش آب و از طرفی خشکسالی واقع شده در سال جاری که بر شدت چالشهای آن خواهد افزود، لازم است تا از طریق شناخت و تحلیل ظرفیتهای قانون بودجه ۱۴۰۰، از تمام پتانسیلها و راهکارهای ارائه شده در آن حداکثر بهره‌برداری صورت گیرد. شناسایی و معرفی پتانسیل‌های قابل استفاده برای بخش آب استان می‌تواند به دستگاه‌های اجرایی در تحقق منابع مالی مورد نیاز کمک نماید. همچنین محاسبه و تحلیل اعتبارات اختصاص یافته به این بخش در قانون بودجه می‌تواند شناخت تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیران را نسبت به وضعیت منابع مالی و کمبودهای موجود ارتقاء بخشیده و آنان را در اتخاذ تصمیمات راهبردی برای آب استان یاری رساند. در این میان دستگاه‌های متولی آب در استان می‌توانند پس از شناخت ظرفیتهای موجود نسبت به عملیاتی کردن و پیگیری آنها وارد عمل شده تا بتوان با حداکثر نمودن سهم استان از این اعتبارات، بخشی از تنگناهای موجود را مرتفع نمود.

۲. معرفی ظرفیتهای مهم تبصره‌های ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۰ برای بخش آب استان

با عنایت به اهمیت آب در توسعه کشور در قانون بودجه سال ۱۴۰۰ توجه ویژه‌ای به آن شده است و در تبصره‌های مختلف سعی شده بسترهایی برای افزایش اعتبار این بخش از محل‌های متفاوت فراهم گردد. امکان استفاده از تسهیلات تأمین مالی خارجی، اعطای تسهیلات ارزی-ریالی توسط بانکهای تجاری، امکان انتشار اوراق مالی و ... از جمله مواردی است که در قانون بودجه ۱۴۰۰ پیش بینی شده است. با تحلیل محتوای متن قانون و بررسی دقیق هر یک از تبصره‌های آن، مهمترین ظرفیتهای مرتبط با بخش آب در تبصره‌های ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۰ و آنها در ادامه ارائه شده است. لازم به ذکر است که با توجه به اینکه امکان ارائه متن قانون در مقاله وجود ندارد، آدرس هر یک از احکام قانونی در پرانتز مشخص شده است.

- دریافت اعتبارات از محل هزینه کرد عواید حاصل از افزایش صادرات نفت و میعانات گازی (تبصره ۱ بند ب جزء ۲)
- تسهیلات تأمین مالی خارجی (فاینانس) با اولویت طرحهای آب و فاضلاب و مهار آب (تبصره ۳ بند الف)
- اعطای تسهیلات ارزی-ریالی توسط بانکهای تجاری و تخصصی برای منابع آب و طرحهای آب و فاضلاب (تبصره ۴ بند الف)
- امکان انتشار اوراق مالی برای طرحهای مهم بخش آب (تبصره ۵ بند الف جزء ۲)
- امکان تسویه مطالبات شرکتهای دولتی بابت قیمتهای تکلیفی آب و خدمات با بدهی این شرکتها (تبصره ۵ بند ز جزء ۲)
- دریافت اضافه بر آب‌بهای شهری توسط شرکتهای آب و فاضلاب استانی (تبصره ۶ بند الف)
- معافیت پایگاه‌ها و حوزه‌های بسیج و موزه‌های دفاع مقدس از پرداخت حق انشعاب و عوارض شهرداری (تبصره ۶ بند ق جزء ۵)
- معافیت برای یکبار برای ممدجویان کمیته امداد و بهزیستی از پرداخت هزینه صدور انشعاب آب و فاضلاب واحدهای مسکونی (تبصره ۶ بند ق جزء ۹)
- امکان تسویه بدهی طرح‌های بهره‌بردار رسیده با مطالبات از محل مابه‌التفاوت قیمت تکلیفی و قیمت تمام‌شده هر مترمکعب آب و دفع فاضلاب (تبصره ۷ بند د)
- امکان پرداخت تسهیلات به کشاورزان برای نصب شمارشگر هوشمند توسط شرکت آب منطقه‌ای استان (تبصره ۸ بند ج)
- اختصاص ۱۰ درصد از منابع دریافتی از تفکیک ملک و افزایش واحد مشترکان شهرها برای اصلاح شبکه آب روستایی و کمبود آب شرب شهرستانهای همان استان (تبصره ۸ بند د جزء ۱)
- هزینه کرد تا ۱۰ درصد منابع حاصل از تبصره ۳ قانون تسهیلات توسعه فاضلاب شهری برای تأسیسات آب و فاضلاب با اولویت روستاهای همان بخش (تبصره ۸ بند د جزء ۲)
- امکان دریافت ۲۰۰ ریال به ازای هر مکعب برداشت از آبخوان توسط شرکت آب منطقه‌ای استان (تبصره ۸ بند ه)

- امکان واگذاری مصالح مازاد رودخانه‌ای و خاک مازاد آب‌بندها به بهره‌برداران شن و ماسه توسط شرکت آب منطقه‌ای استان (تبصره ۸ بند و)
- اصلاح تعرفه های آب و برق و گاز مشترکین کم مصرف، تا الگوی مصرف، و پرمصرف خانوارها (تبصره ۸ بند ی)
- دریافت تعرفه و برقراری انشعاب‌های غیردائم خدمات عمومی به استفاده کننده‌گان غیرمجاز آب و فاضلاب (تبصره ۸ بند ل)
- معافیت واحدهای آموزشی دولتی آموزش و پرورش از پرداخت هزینه های آب در صورت رعایت سقف الگوی مصرف جدید (تبصره ۹ بند ج)
- الزام دستگاه های اجرایی دارای سامانه املاک و اراضی مکان محور به تبادل الکترونیکی و رایگان اطلاعات با وزارت دارایی (تبصره ۱۲ بند ج جزء ۲)
- پرداخت حقوق و مزایای پرسنل مامور از شرکتهای استانی در شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور از محل منابع داخلی شرکت های استانی (تبصره ۱۲ بند ط)
- موارد مستثنی از واریز منابع هدفمندی یارانه ها به حساب سازمان هدفمندسازی یارانه ها نزد خزانه کل (تبصره ۱۴ بند الف جزء ۱)

۳. اعتبارات دستگاه های مرتبط با بخش آب استان در قانون بودجه ۱۴۰۰

در جدول (۱) اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دستگاه‌های متولی بخش آب استان شامل شرکت آب منطقه‌ای خراسان رضوی، شرکت آب و فاضلاب مشهد و شرکت آب و فاضلاب خراسان رضوی در قانون بودجه ۱۴۰۰ و مقایسه آن با قانون بودجه ۱۳۹۹ ارائه شده است. با توجه به اینکه هزینه‌های شرکتهای آب منطقه‌ای از محل فروش آب به شرکتهای آب و فاضلاب و بخش صنعت تأمین می‌شود، اعتبارات هزینه‌ای آنها در قانون بودجه صفر است. همچنین هزینه‌های شرکتهای آب و فاضلاب از محل فروش آب به مشترکین تأمین می‌شود و به همین دلیل اعتبارات هزینه‌ای آنها در قانون بودجه صفر در نظر گرفته شده است. لازم به ذکر است که به دلیل تفاوت بین قیمت تمام‌شده و قیمت تکلیفی آب، این شرکتهای عمده‌تأزیننده هستند و هر ساله اعتباراتی را به عنوان کمک زیان از بودجه عمومی دریافت می‌کنند که جزو اعتبارات هزینه‌ای محسوب می‌شود. به دلیل نامشخص بودن سهم هر استان از این منابع که در ردیفهای متفرقه قانون آمده است، در زمان تصویب قانون بودجه هزینه‌ای شرکتهای صفر منظور شده است.

از میان سه دستگاه فعال در بخش آب استان، شرکت آب منطقه‌ای با اعتبار ۶۵۰ میلیارد ریال بیشترین بودجه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای را در قانون بودجه ۱۴۰۰ به خود اختصاص داده است. از طرفی اعتبارات شرکت آب و فاضلاب استان با افزایش حدود ۱۰۵ درصدی بیشترین میزان افزایش اعتبارات را داشته است. اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت آب و فاضلاب مشهد از ۳۵۰ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۹ به ۳۳۰ میلیارد در سال ۱۴۰۰ کاهش یافته است که رشدی معادل منفی ۶ درصد را نشان می‌دهد. در مجموع اعتبارات عمرانی دستگاه‌های متولی بخش آب استان در قانون بودجه ۱۴۰۰ با رشد ۴۶٫۵ درصدی نسبت به قانون بودجه ۱۳۹۹ به ۱۳۳۸ میلیارد ریال رسیده است.

جدول ۱- اعتبارات دستگاه های اجرایی بخش آب استان بر اساس جدول ۷ قانون بودجه ۱۴۰۰

عنوان	هزینه‌ای	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای (میلیون ریال)		
		عملکرد ۱۳۹۸	مصوب ۱۳۹۹	مصوب ۱۴۰۰ درصد تغییر
شرکت آب منطقه‌ای خراسان رضوی	۰	۲۳۷٫۶۰۹	۳۸۸٫۰۰۰	۶۷٫۵
شرکت آب و فاضلاب مشهد	۰	۳۸۲٫۷۶۲	۳۵۰٫۰۰۰	-۵٫۷
شرکت آب و فاضلاب خراسان رضوی	۰	۱۰۰٫۷۳۶	۱۷۵٫۰۰۰	۱۰۴٫۶
جمع	*	۷۲۱٫۱۰۷	۹۱۳٫۰۰۰	۴۶٫۵

باید اشاره کرد که ارقام جدول (۱) در واقع جمع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دستگاه‌های اجرایی بخش آب استان از محل طرح‌های ملی و استانی ویژه مندرج در پیوست شماره (۱) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ و ردیفهایی که در آنها شرکتهای مورد نظر به عنوان

دستگاه اجرایی طرح تعیین شده‌اند، می‌باشد. علاوه بر این ردیفها، دستگاه‌های تخصصی بخش آب استان از بودجه استانی و سایر ردیفهای بودجه نیز اعتباراتی دریافت می‌کنند که در قسمت‌های دیگر این گزارش به آنها پرداخته شده است.

۴. اعتبارات ملی و استانی ویژه مرتبط با بخش آب استان خراسان رضوی در قانون بودجه ۱۴۰۰

در پیوست یک قانون بودجه سال ۱۴۰۰ اعتبارات (ملی و استانی ویژه) طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش آب کشور در فصل منابع آب و فصل آب و فاضلاب تعیین شده است. در جداول (۲) و (۳) اعتبار سالهای ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ طرحهایی که به طور مشخص (با نام) به بخش آب استان خراسان رضوی اختصاص دارد آمده است. بیشتر طرحهای مورد نظر در این جدول «استانی ویژه» هستند که موافقتنامه آن توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان با دستگاه مربوط مبادله می‌شود و تخصیص اعتبار مورد نظر از سوی سازمان برنامه و بودجه انجام می‌پذیرد.

اعتبار مصوب بیشتر طرحهای فصل منابع آب در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال ۱۳۹۹ افزایش قابل توجهی داشته است. به طوریکه اعتبار دو طرح «آبرسانی به شهر تربت حیدریه» و «آبرسانی به شهرهای شاندیز و طرقله» در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال ۱۳۹۹ به ترتیب حدود ۵ و ۸ برابر شده است. در این میان اعتبار طرح «آبرسانی به شهر مشهد از سد دوستی» با کاهش حدود ۲۰ درصدی مواجه شده است. در مجموع اعتبار طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان در فصل منابع آب در پیوست یک قانون بودجه از ۵۵۸ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۹ به ۹۳۰ میلیارد ریال در سال ۱۴۰۰ رسیده که حدود ۶۷ درصد افزایش داشته است.

جدول ۲- اعتبارات طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان خراسان رضوی در فصل منابع آب در پیوست یک قانون بودجه ۱۴۰۰- میلیون ریال

شماره طبقه بندی	عنوان	عنوان دستگاه	ملی/استانی ویژه	مصوب ۱۳۹۹	مصوب ۱۴۰۰	تغییرات (درصد)
۱۳۰۷۰۰۲۰۲۸	آبرسانی به شهر تربت حیدریه	شرکت آب و فاضلاب استان	استانی ویژه	۲۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۴۰۰
۱۳۰۷۰۰۲۰۴۱	آبرسانی به شهر سرخس	شرکت آب منطقه‌ای استان	استانی ویژه	۴۸,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	۴,۲
۱۳۰۷۰۰۲۰۵۸	آبرسانی به شهر مشهد از سد دوستی	شرکت آب و فاضلاب مشهد	استانی ویژه	۲۵۰,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰	-۲۰
۱۳۰۷۰۰۲۰۵۹	آبرسانی به شهر مشهد از سد ارداک	شرکت آب و فاضلاب مشهد	استانی ویژه	۴۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	۲۵
۱۳۰۷۰۰۲۰۶۴	آبرسانی به شهر نیشابور از سد بار	شرکت آب منطقه‌ای استان	استانی ویژه	۸۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	۵۰
۱۳۰۷۰۰۲۰۸۸	آبرسانی به شهرهای طرقله و شاندیز	شرکت آب و فاضلاب استان	استانی ویژه	۱۰,۰۰۰	۸۰,۰۰۰	۷۰۰
۱۳۰۷۰۰۳۰۱۸	تامین آب مشهد از طریق جایگزینی پساب ...	شرکت آب منطقه‌ای استان	استانی ویژه	۳۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰	۰
۱۳۰۷۰۰۷۰۴۵	ساختمان سد و شبکه آبیاری شوربچه	شرکت آب منطقه‌ای استان	ملی	۸۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۲۷۵
	جمع			۵۵۸,۰۰۰	۹۳۰,۰۰۰	۶۷

در جدول (۳) اعتبار مصوب سالهای ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان خراسان رضوی در فصل آب و فاضلاب قانون بودجه آمده است. همانطور که جدول نیز مشخص شده است اعتبارات بیشتر طرحهای فصل آب و فاضلاب استان تغییر محسوسی نداشته است و تنها اعتبار ۳ طرح افزایش یافته است. اما در مجموع اعتبار مصوب طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان در فصل آب و فاضلاب از ۲۰۵ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۹ به ۲۵۸ میلیارد ریال در سال ۱۴۰۰ رسیده که حدود ۲۶ درصد افزایش نشان می‌دهد.

جدول ۳- اعتبارات طرحهای تملک دارایی های سرمایه ای استان خراسان رضوی فصل آب و فاضلاب در پیوست یک قانون بودجه ۱۴۰۰- میلیون ریال

شماره طبقه بندی	عنوان	عنوان دستگاه	ملی/استانی ویژه	مصوب ۱۳۹۹	مصوب ۱۴۰۰	تغییرات (درصد)
۱۵۰۳۰۰۲۰۶۰	ایجاد تاسیسات فاضلاب شهر تایباد	شرکت آب و فاضلاب استان	استانی ویژه	۱۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۰
۱۵۰۳۰۰۲۰۶۲	ایجاد تاسیسات فاضلاب شهر تربت جام	شرکت آب و فاضلاب استان	استانی ویژه	۱۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۰
۱۵۰۳۰۰۲۱۰۴	ایجاد تاسیسات فاضلاب شهر سبزوار و خواف	شرکت آب و فاضلاب استان	استانی ویژه	۴۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	۲۵
۱۵۰۳۰۰۲۱۲۵	ایجاد تاسیسات فاضلاب شهر طرکبه	شرکت آب و فاضلاب استان	استانی ویژه	۱۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۰
۱۵۰۳۰۰۲۱۳۸	ایجاد تاسیسات فاضلاب شهر قوچان	شرکت آب و فاضلاب استان	استانی ویژه	۱۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۰
۱۵۰۳۰۰۲۱۵۳	ایجاد تاسیسات فاضلاب شهر گناباد و بیدخت	شرکت آب و فاضلاب استان	استانی ویژه	۱۵,۰۰۰	۱۵,۰۰۰	۰
۱۵۰۳۰۰۲۱۸۳	ایجاد تاسیسات فاضلاب شهر نیشابور	شرکت آب و فاضلاب استان	استانی ویژه	۵۰,۰۰۰	۷۳,۰۰۰	۴۶
۱۵۰۳۰۰۲۱۹۷	ایجاد تاسیسات فاضلاب شهر مشهد	شرکت آب و فاضلاب مشهد	ملی	۶۰,۰۰۰	۸۰,۰۰۰	۳۳,۳
	جمع			۲۰۵,۰۰۰	۲۵۸,۰۰۰	۲۵,۹

کل اعتبار اختصاص یافته به بخش آب استان در فصل منابع آب و فصل آب و فاضلاب پیوست یک قانون بودجه ۱۴۰۰ در جدول (۴) آمده است. در مجموع در سال ۱۴۰۰ به طرحهای تملک دارایی های سرمایه ای بخش آب استان خراسان رضوی حدود ۱۱۹۰ میلیارد ریال اعتبار اختصاص یافته که نسبت به سال ۱۳۹۹ حدود ۵۶ درصد افزایش داشته است.

جدول ۴- جمع کل اعتبارات طرحهای تملک دارایی های سرمایه ای استان خراسان رضوی در فصل منابع آب و فصل آب و فاضلاب در پیوست یک قانون بودجه ۱۴۰۰- میلیون ریال

عنوان	مصوب ۱۳۹۹	مصوب ۱۴۰۰	تغییرات (درصد)
فصل منابع آب	۵۵۸,۰۰۰	۹۳۰,۰۰۰	۶۷
فصل آب و فاضلاب	۲۰۵,۰۰۰	۲۵۸,۰۰۰	۲۵,۹
جمع	۷۶۳,۰۰۰	۱,۱۸۸,۰۰۰	۵۵,۷

۵. اعتبارات بخش آب در بودجه استانی خراسان رضوی قانون بودجه سال ۱۴۰۰

فصول مرتبط با بخش آب در قانون بودجه سال ۱۴۰۰، شامل فصل منابع آب (ذیل امور اقتصادی) و فصل آب و فاضلاب (ذیل امور مسکن، عمران شهری و روستایی) است. در جدول زیر سهم فصل آب و فاضلاب و فصل منابع آب از «اعتبارات تملک سرمایه ای استانی» ۱۴۰۰ بر اساس جدول ۱۰-۴ قانون بودجه ۱۴۰۰ ارائه شده است.

جدول ۵ - اعتبارات فصل آب و فاضلاب و فصل منابع آب از «بودجه تملک دارایی های سرمایه ای استانی» بر اساس جدول ۱۰-۴ قانون بودجه ۱۴۰۰

عنوان	اعتبار به میلیون ریال
فصل منابع آب	۸۳۷,۶۲۶
فصل آب و فاضلاب	۲۰۶۳,۴۳۶
جمع	۲,۹۰۱,۰۶۲
کل اعتبار تملک دارایی سرمایه ای استانی خراسان رضوی	۱۶,۰۶۹,۷۹۱

در مجموع از کل بودجه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی حدود ۲۹۰۰ میلیارد ریال به بخش آب اختصاص یافته است که سهمی معادل ۱۸ درصد از کل اعتبارات استانی می‌باشد. باید توجه داشت که در جدول فوق اعتبارات استانی مربوط به قانون استفاده متوازن از امکانات کشور لحاظ نشده است. اعتبارات بخش آب استان از محل در بخش بعدی گزارش برآورد شده است.

۶. اعتبارات بخش آب استان از محل موضوع قانون استفاده متوازن از امکانات کشور

از محل اعتبارات موضوع قانون استفاده متوازن از امکانات کشور به بخش آب استان، در دو سطح استانی و ملی بودجه اختصاص یافته است. توزیع اعتبارات قانون استفاده متوازن از امکانات کشور در جدول ۱۰-۱ قانون بودجه سال ۱۴۰۰ مشخص شده است. اعتبار استانی از این محل حدود ۶۶۶۰ میلیارد ریال بوده است که توزیع آن بین طرح‌های مختلف در سطح استان، در شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان خراسان رضوی مشخص شده است. توزیع اعتبار ملی قانون استفاده متوازن از امکانات کشور بین طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیز توسط سازمان برنامه و بودجه کشور انجام می‌شود. مجموع مبالغ مصوب اختصاص یافته به استان خراسان رضوی در دو بخش استانی و ملی از محل اعتبارات موضوع قانون استفاده متوازن از امکانات کشور حدود ۱۳۲۶۰ میلیارد ریال می‌باشد. در جدول (۶) مبالغ اختصاص یافته به بخش آب استان خراسان رضوی از محل اعتبارات موضوع قانون استفاده متوازن از امکانات کشور به تفکیک فصل منابع آب و فصل آب و فاضلاب آمده است.

جدول ۶- سهم فصل منابع آب و فصل آب و فاضلاب از اعتبارات موضوع قانون استفاده متوازن از امکانات کشور

عنوان	استانی ^۱	ملی و استانی ویژه ^۲	جمع	سهم از کل اعتبار متوازن (درصد)
فصل منابع آب	۲۲۸	۱،۱۶۰	۱،۳۸۸	۱۰،۵
فصل آب و فاضلاب	۳۳۳	-	۳۳۳	۲،۵
جمع	۵۶۱	۱،۱۶۰	۱،۷۲۱	۱۳
کل مبلغ اختصاص یافته به استان خراسان رضوی از اعتبارات قانون متوازن	۶،۶۶۰	۶۶۰۰	۱۳،۳۲۰	۱۰۰

۱- بر اساس تصمیمات شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان

۲- برآورد اولیه: به دلیل ابلاغ نشدن اعتبارات ملی از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور

در مجموع از کل اعتبارات مصوب موضوع قانون استفاده متوازن از امکانات کشور استان خراسان رضوی، حدود ۱۷۲۰ میلیارد ریال به بخش آب استان (شامل فصل منابع آب و فصل آب و فاضلاب) اختصاص یافته است که معادل ۱۳ درصد از کل اعتبار مورد نظر می‌باشد. سهم فصل منابع آب از این اعتبارات حدود ۱۰،۵ درصد و سهم فصل آب و فاضلاب حدود ۲،۵ درصد برآورد شده است که نشان دهنده توجه بیشتر به فصل منابع آب می‌باشد.

۷. ظرفیت اعتبارات ردیفهای متفرقه برای بخش آب استان در قانون بودجه ۱۴۰۰

اعتبارات متفرقه، اعتباراتی هستند که دولت به انجام آنها آگاهی دارد، اما به دلیل موقتی بودن در قالب امور، فصول و برنامه ارائه نمی‌شود. تأمین اعتبار و تحقق ردیفهای متفرقه نیازمند پیگیری بیشتر دستگاه‌های متولی هر ردیف اعتباری با سازمان برنامه و بودجه و وزارتخانه متبوع می‌باشد. اعتبارات ردیفهای متفرقه قانون بودجه ۱۴۰۰ که مربوط به بخش آب می‌باشد در جدول زیر به تفکیک اقلام هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ارائه شده است. بیشتر اعتبارات ردیفهای متفرقه قانون بودجه بصورت ملی تعیین شده که توزیع آن در بین استانهای کشور توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و از طریق مبادله موافقتنامه با وزارت نیرو انجام می‌پذیرد. در بین ردیفهای متفرقه، طرح «ساماندهی رودخانه کشف رود» متعلق به آب استان خراسان رضوی است که مبلغ اختصاص یافته به آن در سال ۱۴۰۰ معادل ۱۵۰ میلیارد ریال می‌باشد.

جدول ۷- اعتبار ردیفهای متفرقه مرتبط با آب و فاضلاب در قانون بودجه ۱۴۰۰ - میلیون ریال

شماره طبقه بندی	عنوان	هزینه‌ای	داراییهای سرمایه ای	تملک	دستگاه مرتبط در استان خراسان رضوی
۵۲۰۰۰۰-۲	کمک زیان شرکتهای آب منطقه ای	۱,۲۵۰,۰۰۰	-	-	شرکت آب منطقه‌ای استان
۵۲۰۰۰۰-۵	جبران زیان عملیات آب و فاضلاب روستایی سراسر کشور شرکتهای سهامی آب منطقه‌ای و سازمان آب و برق خوزستان- موضوع ماده ۶۳ قانون تنظیم بخشی از مقررات دولت	۲,۵۰۰,۰۰۰	-	-	شرکت آب و فاضلاب استان
۵۳۰۰۰۰-۸	شرکت مدیریت منابع آب ایران- ساماندهی رودخانه های کشور- موضوع تبصره ۸ و بند و قانون بودجه شرکت های سهامی آب منطقه‌ای- اجرای طرح‌های تعادل بخشی و تغذیه مصنوعی آبهای زیرزمینی و کمکهایی فنی و اعتباری برای نصب کنتور هوشمند حجمی آب	-	۶۸۰,۰۰۰	-	شرکت آب منطقه‌ای استان
۵۳۰۰۰۰-۲۹	تعادل بخشی و بهبود بهره برداری آب با توزیع استانی معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور-کمک به توسعه زیربنای روستایی، تکمیل مجتمع های آبرسانی و کمک های فنی و اعتباری به توسعه اشتغال روستایی	-	۲۰۰,۰۰۰	-	شرکت آب منطقه‌ای استان
۵۳۰۰۰۰-۴۲	تقویت اعتبارات طرح‌های فاضلاب شهرهای دارای تنش	-	۷۵,۰۰۰	-	شرکت آب منطقه‌ای استان
۵۳۰۰۰۰-۵۰	ساماندهی رودخانه کشف رود	-	۱,۵۰۰,۰۰۰	-	شرکت آب منطقه‌ای استان
۵۵۰۰۰۰-۱۱	طرح‌های آبرسانی روستایی عشایری و توسعه شبکه های	-	۵,۰۵۰,۰۰۰	-	شرکت آب و فاضلاب استان
۵۵۰۰۰۰-۳۵	آن	-	۱,۰۰۰,۰۰۰	-	شرکت آب و فاضلاب استان
۵۵۰۰۰۰-۵۰	آن	-	۲۵۰,۰۰۰	-	شرکت آب منطقه‌ای استان
۵۵۰۰۰۰-۸۵	آن	-	۲۶,۴۹۰,۰۰۰	-	شرکت آب و فاضلاب استان

۸. بررسی ظرفیتهای اعتباری آب روستایی استان در قانون بودجه ۱۴۰۰

اعتبارات آب روستایی در قانون بودجه ۱۴۰۰ از چند محل قابل تأمین است. به طوریکه در یک دسته بندی کلی می‌توان اعتبارات اختصاص یافته به آب روستایی استان خراسان رضوی را در ۴ قسمت عمده ردیابی نمود که در جدول (۹) آمده است. بررسی اعتبارات در نظر گرفته شده برای آب روستایی استان خراسان رضوی در بودجه سال ۱۴۰۰ حاکی از آن است که رابطه معناداری بین سهم استان از این اعتبارات و جمعیت روستایی استان برقرار نمی‌باشد. استان خراسان رضوی بیشترین جمعیت روستایی را در بین استانهای کشور داراست و با جمعیت ۱۷۳۰۴۶۷ نفر حدود ۸,۵ درصد از کل جمعیت روستایی کشور را در خود جای داده است. با این وجود همانطور که در جدول زیر نیز مشخص است سهم اعتبارات آب روستایی در بیشتر ردیفهای اختصاص یافته با جمعیت روستایی آن متناسب نمی‌باشد. به عنوان مثال سهم استان از اعتبارات ابلاغی آب روستایی و عشایری جدول ۲۵ قانون بودجه ۱۴۰۰ حدود ۲۱۲ میلیارد ریال می‌باشد که حدود یک درصد از کل منابع مورد نظر را شامل می‌شود. بنابراین به نظر می‌رسد با توجه به گستردگی فضایی استان و توزیع جمعیت روستایی در آن، باید در سهم استان از منابع عمومی برای آب روستایی تجدید نظر اساسی صورت گیرد.

جدول ۹- اعتبارات آب روستایی در قانون بودجه ۱۴۰۰

ردیف	عنوان	ملی/استانی	مبلغ - میلیارد ریال	سهم از کل کشور
۱	آب روستایی و عشایری استان از محل جدول ۱۰-۱	استانی	۹۸۳	۲,۱ درصد از اعتبار مصوب
۲	اعتبارات آب روستایی و عشایری از محل جدول ۲۵	ملی	۲۱۲	۱ درصد از اعتبار ابلاغی
۳	آبرسانی به تک روستاها و تکمیل مجتمع های آبرسانی اولویت دار روستایی- طرح ۱۵۰۳۰۳۰۰۶ پیوست یک قانون بودجه	ملی	۶۰۰	۶,۲ درصد از کل اعتبار مصوب
۴	آب و فاضلاب روستایی از محل توزیع اعتبارات قانون استفاده متوازن از امکانات کشور- بر اساس مصوبه شورای برنامه ریزی	استانی	۳۳۳	-
	جمع		۲۱۲۸	-

در مجموع حدود ۲۱۲۸ میلیارد ریال از محل ردیفهایی که در جدول فوق مشخص شده است به آب روستایی استان اختصاص یافته است. همچنین در ردیف ۳۵ جدول ۱۴ قانون بودجه اعتباری در حدود ۱۹۰ هزار میلیارد برای رفع محرومیت از مناطق کم برخوردار در نظر گرفته شده است که بخشی از آن برای آب روستایی استانهای کشور توزیع خواهد شد که حدود ۳۵۰۰۰ میلیارد ریال می باشد. سهم استان خراسان رضوی از کل این اعتبار ۱۱۹۲۰ میلیارد ریال می باشد که در آن منابع مورد نیاز آب روستایی مشخص نشده است.

۹. ظرفیت اعتبارات بخش آب استان در جداول مرتبط با بند ط تبصره ۲ قانون بودجه

بر اساس بند ط تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۴۰۰ «به دولت اجازه داده می شود تا سقف سیصد هزار میلیارد ریال از محل ردیف ۹۰-۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون از بنگاه ها، سهام و سهم الشرکه را برای ایجاد طرحهای زیربنایی با اولویت مناطق کمتر توسعه یافته مندرج در این قانون به پیمانکاران و مشاوران تعاونی، خصوصی، عمومی غیردولتی و قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا (ص) واگذار نماید. همچنین دولت مجاز است در سقف این بند، نسبت به واگذاری اموال، املاک و دارایی های خود برای تکمیل و اجرای طرح های تملک دارایی های سرمایه ای اقدام نماید.»

در این راستا در جدول شماره ۲۲ قانون بودجه ۱۴۰۰ نحوه توزیع منابع حاصل شده بند ط تبصره ۲ مشخص شده است. در این جدول اعتبارات مرتبط با بخش آب در سه ردیف توزیع شده که در جدول زیر مشخصات و اعتبار آنها آمده است.

جدول ۱۰- اعتبارات مرتبط با بخش آب از محل بند «ط» تبصره (۲) در جدول ۲۲ قانون بودجه ۱۴۰۰

ردیف	شرح	مبلغ - میلیارد ریال
۵	طرحهای آبرسانی به شهرهای دارای تنش آبی و ارتقای کیفی آب شرب - طرح ۱۳۰۷۰۰۲۰۸۰ پیوست ۱- جدول ۴-۲۲	۶۷,۵۰۰
۶	آب، راه و اشتغال روستایی با اولویت مناطق محروم توسط قرارگاه خاتم الانبیا و قرارگاه محرومیت زدایی	۴۰,۰۰۰
۷	توسعه تأسیسات فاضلاب و بازچرخانی آب - پیوست (۱) جدول ۲۲-۳	۱۵,۰۰۰
جمع		۱۲۲,۵۰۰

در قانون بودجه سال ۱۴۰۰ توزیع اعتبارات «طرحهای آبرسانی به شهرهای دارای تنش آبی و ارتقای کیفی آب شرب» از محل بند ط تبصره ۲ برای شهرهای استان خراسان رضوی مشخص شده است. این طرح در پیوست یک قانون بودجه ۱۴۰۰ با شماره طبقه بندی ۱۳۰۷۰۰۲۰۸۰ درج شده است و در جدول ۴-۲۲ ماده واحدهی قانون در واقع علاوه بر منابع مندرج در پیوست یک قانون بودجه، اعتباراتی از محل بند ط تبصره ۲ در جهت تحقق اهداف طرح پیش بینی شده است. در جدول زیر عناوین پروژه های مرتبط با شهرهای استان خراسان رضوی و اعتبار آنها آمده است. در مجموع از محل بند ط تبصره ۲ قانون بودجه حدود ۳۹۳۳ میلیارد ریال برای پروژه های آبرسانی به شهرهای دارای تنش آبی و ارتقای کیفی آب استان خراسان رضوی در صورت تحقق منابع مورد نظر، قابل تأمین است.

جدول ۱۱- پروژه های مربوط به آبرسانی به شهرهای دارای تنش آبی و ارتقای کیفی آب شرب استان خراسان رضوی از محل بند ط تبصره ۲ (جدول ۴-۲۲ قانون بودجه)

عنوان پروژه	نام شهر	مبلغ - میلیارد ریال
آبرسانی به شهر قوچان	قوچان	۳۳۰
آبرسانی به شهرهای فیروزه و نیشابور	فیروزه و نیشابور	۱۱۰
اجرای خط انتقال و تکمیل مخزن ذخیره آب شهر گناباد	گناباد	۸۸
ارتقاء کیفی شهرهای استان	شهرهای استان	۴۴۰
آبرسانی به شهر ششتمد	ششتمد	۵۵
تکمیل مخزن ذخیره آب شهر احمدآباد صولت	احمدآباد صولت	۳۳
حفر و تجهیز چاه شهر خواف	خواف	۳۳
حفر و تجهیز چاه و اجرای خطوط مربوطه شهر کاشمر و بجستان	کاشمر و بجستان	۹۹
حفر و تجهیز چاه و اجرای خطوط مربوطه شهر گلپهار	گلپهار	۹۹

عنوان پروژه	نام شهر	مبلغ - میلیارد ریال
حفر و تجهیز چاه و اجرای خطوط شهرهای خلیل آباد و بردسکن	خلیل آباد و بردسکن	۶۶
حفر و تجهیز چاه و اجرای خطوط مربوطه شهرهای نیشابور و خرو	نیشابور و خور	۱۱۰
حفر و تجهیز چاههای شهر تربت جام	تربت جام	۶۶
طرح آبرسانی به شهر سرخس	سرخس	۴۴
اجرای خطوط انتقال آب بین مخازن شهر مشهد	مشهد	۲۲۰
اجرای خطوط انتقال چاهها در طرح نبی اکرم	مشهد	۱۱۰۰
احداث مخازن شهر مشهد	مشهد	۵۵۰
پروژه ارتقاء کیفی چاههای آب شهر مشهد	مشهد	۲۲۰
حفر و تجهیز چاهها و اجرای خطوط مربوطه در شهر مشهد	مشهد	۳۳۰
جمع		۳۹۳.۳

همچنین در جدول ۲۲-۳ قانون بودجه اعتبارات ایجاد تأسیسات فاضلاب و بازچراخانهی آب استان خراسان رضوی از محل بند ط تبصره ۲ قانون مشخص شده است. طرحهای ذکر شده در این جدول در پیوست یک قانون بودجه دارای شماره طبقه بندی بوده و در این جدول علاوه بر اعتبارات مندرج در پیوست یک قانون بودجه، منابعی از محل بند ط تبصره ۲ پیش بینی شده است. در جدول زیر اطلاعات طرحهای مورد نظر و اعتبارات منظور شده برای آنها آمده است. در مجموع از محل بند ط تبصره ۲ قانون بودجه ۶۴۰ میلیارد ریال در صورت تحقق منابع درآمدی قابل تأمین است.

جدول ۱۲- اعتبارات ایجاد تأسیسات فاضلاب و بازچراخانهی آب استان خراسان رضوی از محل بند «ط» تبصره ۲ (جدول ۳-۲۲ قانون بودجه)

ردیف	کد طرح	عنوان طرح	دستگاه اجرایی	میلیون ریال
۳۱	۱۵۰۳۰۰۲۱۰۴	ایجاد تأسیسات فاضلاب شهر سبزوار و خواف	آبفای خراسان رضوی	۱۲۰,۰۰۰
۳۲	۱۵۰۳۰۰۲۱۳۸	ایجاد تأسیسات فاضلاب شهر قوچان	آبفای خراسان رضوی	۵۰,۰۰۰
۳۳	۱۵۰۳۰۰۲۱۵۳	ایجاد تأسیسات فاضلاب شهر گناباد و بیدخت	آبفای خراسان رضوی	۵۰,۰۰۰
۳۴	۱۵۰۳۰۰۲۱۸۳	ایجاد تأسیسات فاضلاب شهر نیشابور	آبفای خراسان رضوی	۱۲۰,۰۰۰
۷۵	۱۵۰۳۰۰۲۱۹۷	ایجاد تأسیسات فاضلاب شهرمشهد	آبفا مشهد	۳۰۰,۰۰۰
		جمع		۶۴۰,۰۰۰

۱۰. طرح های قابل اجرای بخش آب با مشارکت بخش خصوصی در سال ۱۴۰۰

در قانون بودجه سال ۱۴۰۰ طرح هایی که از طریق مشارکت با بخش خصوصی قابل اجراست مشخص شده است. این طرحها و پروژه ها در جدول شماره ۱۲ ماده واحده قانون به شرح زیر می باشد:

- احداث تصفیه خانه و شبکه های فاضلاب شهری
- احداث تأسیسات آب شیرین کن و تأمین آب شرب
- طرح های تأمین آب شرب، صنعت و کشاورزی (احداث سدها، بندها، آب بندان ها)
- پروژه های آبرسانی به شهرها، مجتمع های روستایی، واحدهای صنعتی
- طرح های تأمین آب و احداث شبکه های آبیاری و زهکشی
- طرح های استفاده از آب های غیرمتعارف (پساب ها، آب های لب شور)
- طرح های مرمت و بازسازی تأسیسات آبی

همچنین در انتهای پیوست (۱) قانون بودجه ۱۴۰۰ فهرست طرح و پروژه‌های ملی برنامه مشارکت عمومی- خصوصی (موضوع ماده ۲۷ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت ۲) که متعلق به بخش آب استان خراسان رضوی و برآورد اولیه سرمایه‌گذاری مورد نیاز آنها آمده است.

جدول ۱۳- فهرست طرح / پروژه های ملی برنامه مشارکت عمومی-خصوصی (موضوع ماده ۲۷ قانون الحاق ۲)

شماره طبقه بندی طرح	عنوان طرح	عنوان پروژه	نوع منبع	دستگاه	سرمایه گذاری (میلیون ریال)
۱۵۰۳۰۰۲۱۹۷	ایجاد تاسیسات فاضلاب شهرمشهد	احداث مدول سوم تصفیه خانه فاضلاب اولنگ	از محل منابع عمومی	شرکت آب و فاضلاب مشهد	۹,۳۰۰,۰۰۰
۱۵۰۳۰۰۲۱۹۷	ایجاد تاسیسات فاضلاب شهرمشهد	احداث مدول سوم تصفیه خانه فاضلاب طبرسی شمالی	از محل منابع عمومی	شرکت آب و فاضلاب مشهد	۶,۸۰۰,۰۰۰
۱۵۰۳۰۰۲۱۰۴	ایجاد تاسیسات فاضلاب شهر سبزوار و شهر خواف	ایجاد تاسیسات فاضلاب شهر سبزوار	از محل منابع عمومی	شرکت آب و فاضلاب خراسان رضوی	۶,۵۶۰,۰۰۰

۱۱. سایر ظرفیتهای قانونی بودجه ۱۴۰۰ برای بخش آب استان

۱۱.۱. طرحهای بدون مجوز کمیسیون ماده ۲۳ بخش آب استان در قانون بودجه ۱۴۰۰

همچنین در پیوست یک قانون بودجه ۱۴۰۰ طرحهای تملک داراییهای سرمایه ای که ابلاغ، مبادله موافقتنامه و تخصیص اعتبار آنها مشروط به اخذ مجوز از کمیسیون ماده ۲۳ می‌باشد مشخص شده است. در این جدول طرحی با عنوان «ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی دوستی» به شماره طبقه‌بندی ۱۳۰۷۰۰۲۱۵۴ آمده است که دستگاه اجرایی آن شرکت آب منطقه‌ای خراسان رضوی است. تحقق طرح مذکور و اعتبارات در نظر گرفته شده برای این طرح در سال ۱۴۰۰ مشروط به اخذ مجوز از کمیسیون ماده ۲۳ و طی فرآیندهای اداری است. در این زمینه شرکت آب منطقه‌ای استان لازم است نسبت به تکمیل فرم‌های مورد نیاز کمیسیون ماده ۲۳ اقدام نموده و با سازمان برنامه و بودجه کشور مذاکره نماید. اطلاعات طرح مورد نظر در جدول (۱۴) ارائه شده است.

جدول ۱۴- طرحهای بخش آب استان که ابلاغ، مبادله موافقتنامه و تخصیص اعتبار آنها مشروط به اخذ مجوز از کمیسیون ماده ۲۳ است

شماره طبقه بندی	عنوان	عنوان دستگاه	دستگاه	مصوب ۱۴۰۰
۱۳۰۷۰۰۲۱۵۴	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی دوستی	۲۱۱۵۰۰	شرکت سهامی آب منطقه ای خراسان رضوی	۱۵۰,۰۰۰

۱۱.۲. منابع خرید تضمینی آب استحصالی و پساب تصفیه شده از بخش غیردولتی

یکی از موانع مشارکت بخش خصوصی در توسعه فاضلاب در کشور، عدم تأمین منابع مورد نیاز برای خرید پساب تصفیه شده از این بخش بوده است. در ردیف ۲۹ جدول ۱۴ قانون بودجه سال ۱۴۰۰ مبلغ ۱۸۸۰۰ میلیارد ریال برای این موضوع اختصاص یافته است که در صورت تحقق می‌تواند بخشی از این مشکل را مرتفع نماید. جدول شماره ۱۴ قانون بودجه ۱۴۰۰ منابع و مصارف تبصره ۱۴ این قانون را مشخص نموده که با قانون هدفمندکردن یارانه ها مرتبط است.

همچنین در پیوست یک قانون بودجه سال ۱۴۰۰ طرح «خرید تضمینی آب استحصالی و پساب تصفیه شده از بخش غیردولتی و کمک های فنی و اعتباری برای هزینه های تامین و انتقال آب» با شماره طبقه بندی ۱۳۰۷۰۰۳۰۲۵ ذیل فصل منابع آب با اعتباری بالغ بر ۱۰۰ میلیارد ریال پیش بینی شده است.

۱۲. نتیجه گیری

در این گزارش با توجه به اهمیت بخش آب در استان خراسان رضوی و از طرفی کمبود بارش در این استان طی سال آبی گذشته، سعی شد ظرفیتهای اعتباری قانون بودجه سال ۱۴۰۰ بررسی شده و وضعیت اعتبارات این بخش در دو فصل منابع آب و فصل آب و فاضلاب مورد تحلیل قرار گیرد. شناسایی و معرفی پتانسیل‌های قابل استفاده برای بخش آب استان می‌تواند به دستگاه‌های اجرایی در تحقق منابع مالی مورد نیاز کمک نماید. همچنین محاسبه و تحلیل اعتبارات اختصاص یافته به این بخش در قانون بودجه می‌تواند شناخت تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیران را نسبت به وضعیت منابع مالی و کمبودهای موجود ارتقا بخشیده و آنان را در اتخاذ تصمیمات راهبردی برای آب استان یاری رساند.

همانطور که در گزارش نیز به آن اشاره شد در تبصره‌های قانون بودجه سال ۱۴۰۰ ظرفیتهای متعددی برای بخش آب پیش‌بینی شده است که در ابتدای این نوشتار به آن پرداخته شد. محقق شدن این ظرفیتهای به پیگیری دستگاه‌های متولی بخش آب در استان وابسته است تا از طریق رایزنی با دستگاه‌های مرتبط از جمله وزارت نیرو و سازمان برنامه و بودجه کشور نحوه استفاده از آنها در جهت افزایش منابع مالی خود را عملیاتی سازند.

بررسی اعتبارات آب استان در قانون بودجه ۱۴۰۰ به دلیل اختصاص این منابع از چند محل و چندین ردیف مختلف در این قانون با دشواری و پیچیدگی مواجه است. نامشخص بودن مبلغ ردیفهای متفرقه برای استان، چندپاره شدن منابع در نظر گرفته شده برای این بخش در انتهای ماده واحده قانون بودجه، ملی/استانی ویژه/استانی بودن ردیفهای مختلف و نامعلوم بودن بودجه آب استان در ردیفهای ملی بدون نام و ... جزو عواملی هستند که به پیچیده تر شدن تحلیل اعتبارات بخش آب استان و سایر بخش‌ها منجر شده است. با این وجود در این گزارش سعی شد در حد امکان تمام منابع پیش‌بینی شده برای آب استان خراسان در قانون بودجه و پیوستهای آن ردیابی شده و تحلیل مناسبی از آنها ارائه گردد.

منابع

ماده واحده و پیوست یک قانون بودجه سال ۱۴۰۰